

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kolmas jaosto)

2 päivänä huhtikuuta 2004*

Asiassa T-231/02,

Piero Gonnelli, kotipaikka Reggello (Italia),

ja

Associazione Italiana Frantoiani Olcari (AIFO), kotipaikka Rooma (Italia),

edustajanaan asianajaja U. Scuro,

kantajina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamichinään C. Cattabriga ja C. Loggi,
prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan oliiviöljyn kaupan pitämistä koskevista vaatimuksista 13 päivänä kesäkuuta 2002 annettu komission asetus (EY) N:o 1019/2002 (EYVL L 155, p. 27),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Azizi sekä tuomarit M. Jaeger ja F. Dehousse,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 1 Rasva-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 22 päivänä syyskuuta 1966 annetun neuvoston asetuksen N:o 136/66/ETY (EYVL 1966, 172, s. 3025), sellaisena kuin se on muutettuna, 35 artiklan 1 kohdassa säädetään velvollisuudesta käyttää oliiviöljyjen ja oliivijäteöljyjen kaupan pitämisessä mainitun asetuksen liitteenä olevia nimityksiä ja määritelmiä kaikissa jäsenvaltioissa sekä yhteisön sisäisessä kaupassa että kolmansien maiden kanssa käytävässä kaupassa. Kyseisen artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että ainoastaan liitteessä olevan 1 kohdan a ja b alakohdassa sekä 3 ja 6 kohdassa tarkoitettuja öljyjä saadaan pitää kaupan vähittäiskauppaportaassa.

- 2 Komissio antoi asetuksen N:o 136/66/ETY 35 a artiklan — jonka mukaan komissio voi vahvistaa oliiviöljylle ja kaikille muille rasva-alan yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluville tuotteille kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia, jotka koskevat erityisesti laatuluokitusta, pakkaamista ja esillepanoa — perusteella 13.6.2002 oliiviöljyn kaupan pitämistä koskevista vaatimuksista asetuksen (EY) N:o 1019/2002 (EYVL L 155, s. 27; jäljempänä asetus N:o 1019/2002 tai riidanalainen asetus).

- 3 Asetuksessa N:o 1019/2002 vahvistetaan oliiviöljyjen ja oliivin puristemassaöljyjen kaupan pitämistä koskevat vaatimukset vähittäiskaupassa, jotta voidaan yhtäältä taata myytävien oliiviöljyjen aitous ja asianmukaisten tietojen antaminen kuluttajille ja toisaalta välttää vaara kilpailun vääristymisestä elintarvikeoliiviöljyjen markkinoilla.

- 4 Asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan mukaan kyseiset öljyt on tarjottava loppukuluttajalle esipakattuina enintään viiden litran pakkauksissa, joissa on oltava kertakäyttöinen suljinjärjestelmä. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vahvistaa pakkausten enimmäisvetoisuudeksi yli viisi litraa sellaisten öljyjen osalta, jotka on tarkoitettu yhteisöille (esimerkiksi sairaalat ja ruokalat).

- 5 Saman 2 artiklan mukaan pakkauksissa on oltava riidanalaisen asetuksen 3–6 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaiset pakkausmerkinnät.

- 6 Mainitun asetuksen 3 artiklan mukaan pakkausmerkinnöissä on oltava asetuksen N:o 136/66/ETY 35 artiklassa tarkoitetun myyntinimikkeen lisäksi selvin ja pysyvin kirjaimin seuraavat öljyluokkaa koskevat tiedot:

”a) ekstra-neitsytoliiviöljy:

’laadultaan korkealuokkainen oliiviöljy, joka on saatu suoraan oliiveista ja ainoastaan mekaanisin menetelmin’;

b) neitsytoliiviöljy:

’oliiviöljy, joka on saatu suoraan oliiveista ja ainoastaan mekaanisin menetelmin’;

c) jalostetusta oliiviöljystä ja neitsytoliiviöljystä koostuva oliiviöljy:

’öljy, joka sisältää yksinomaan jalostettuja oliiviöljyjä ja suoraan oliiveista saatuja öljyjä’;

d) oliivin puristemassaöljy:

’öljy, joka sisältää yksinomaan oliiviöljyn puristamisen yhteydessä erotettua tuotetta, jota käsittelemällä on valmistettu öljyjä, ja suoraan oliiveista saatuja öljyjä’

tai

'öljy, joka sisältää yksinomaan oliiviöljyn puristamisesta peräisin olevaa puristemassajäämää käsittelemällä valmistettuja öljyjä ja suoraan oliiveista saatuja öljyjä'."

- 7 Asetuksen 4 artiklassa säännellään pakkausmerkintöjen alkuperämerkintöjä (eli pakkauksessa tai siihen liittyvässä etiketissä olevaa maantieteellistä nimitystä). Pakkausmerkintä on sallittu ainoastaan ekstra-neitsytoliiviöljyille ja neitsytoliiviöljyille, ja se on yleensä jäsenvaltiota, yhteisöä tai kolmatta maata koskeva maininta. Alueellinen maantieteellinen nimitys on sallittu tuotteille, joilla on maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 (EYVL L 208, s. 1) säännöksissä tarkoitettu suojattu alkuperänimitys tai suojattu maantieteellinen merkintä. Tavaramerkkiä tai yrityksen nimeä, jota koskeva rekisteröintihakemus on jätetty viimeistään 31.12.1998 jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 89/104/ETY (EYVL 1989, L 159, s. 60) mukaisesti tai viimeistään 31.5.2002 yhteisön tavaramerkistä 20 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 mukaisesti, ei kuitenkaan katsota alkuperämerkinnäksi, johon sovelletaan asetuksen N:o 1019/2002 säännöksiä.

- 8 Asetuksen 4 artiklassa säädetään myös, että jäsenvaltioon tai yhteisöön viittaava alkuperämerkintä vastaa sitä maantieteellistä aluetta, jolla oliivit on korjattu ja jolla sijaitsee puristamo, jossa kysäinen öljy on puristettu oliiveista. Jos oliivit on korjattu muussa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa kuin siinä, jossa

puristamo, jossa kyseinen öljy on puristettu oliiveista, sijaitsee, alkuperämerkinnässä on oltava seuraava maininta:

”(Ekstra-)neitsytoliiviöljy, joka on valmistettu ...ssa/ssä (yhteisö tai asianomainen jäsenvaltio) oliiveista, jotka on korjattu ...ssa/ssä (yhteisö, asianomainen jäsenvaltio tai maa).”

- 9 Sekoitettaessa ekstra-neitsytoliiviöljyä tai neitsytoliiviöljyä, josta yli 75 prosenttia tulee 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettulla tavalla samasta jäsenvaltiosta tai yhteisöstä, voidaan ilmoittaa pääasiallinen alkuperä, jota seuraa maininta, josta käy ilmi, että vähimmäisprosenttimäärä (vähintään 75 prosenttia) tulee tosiasiallisesta kyseisestä pääasiallisesta alkuperäpaikasta.
- 10 Alkuperämerkinnän lisäksi pakkauksissa voi olla myös vapaaehtoisia mainintoja. Tietyille niistä on kuitenkin asetettu erityisiä edellytyksiä. Riidanalaisen asetuksen 5 artiklan mukaan maininta ”ensimmäinen kylmäpuristus” on siten varattu sellaisille neitsytoliiviöljyille tai ekstra-neitsytoliiviöljyille, jotka saadaan alle 27°C:n lämpötilassa perinteistä valmistusmenetelmää käyttäen hydraulisilla puristimilla ensimmäisessä mekaanisessa puristuksessa oliivimassasta. Maininta ”kylmäerotus” on varattu neitsytoliiviöljyille tai ekstra-neitsytoliiviöljyille, jotka saadaan alle 27 °C:n lämpötilassa suodattamalla tai sentrifugoimalla oliivimassaa. Aistinvaraisia ominaisuuksia koskevia mainintoja voidaan käyttää pakkausmerkinnöissä vain, jos ne perustuvat oliiviöljyn ja uutetun oliiviöljyn ominaisuuksista sekä niiden määrittämismenetelmistä 11 päivänä heinäkuuta 1991 annettua komission asetusta (ETY) N:o 2568/91 säädetyn määrittämismenetelmän tuloksiin (EYVL L 248, s. 1). Lopuksi happopitoisuutta tai enimmäishappopitoisuutta koskevaa mainintaa voidaan käyttää pakkausmerkinnässä vain, jos sen kanssa on samassa näkökentässä samankokoisin kirjaimin maininta peroksidiluvusta, vahapitoisuudesta ja ultraviolettiabsorbanssista, jotka on määritetty asetuksen N:o 2568/91 mukaisesti.

- 11 Muut säännökset, jotka koskevat asetuksen N:o 136/66/ETY liitteessä olevan 1 kohdan a ja b alakohdassa sekä 3 ja 6 kohdassa tarkoitettujen öljyjen pakkausmerkintöjä ja myyntinimikkeitä, ovat riidanalaisen asetuksen 6 artiklassa. Siten kyseisen asetuksen 6 artiklassa säädetään, että jos oliiviöljyn ja muiden kasvisöljyjen seoksen pakkausmerkinnöissä mainitaan muualla kuin valmistusaineluettelossa sanallisesti, kuvin tai graafisin kuvioin, että tuote sisältää kyseisiä öljyjä, kyseisen seoksen myyntinimike on seuraava: ”kasvisöljyjen (tai kyseisten kasvisöljyjen tarkat nimet) ja oliiviöljyn seos”, ja heti sen perässä on oltava maininta oliiviöljyn prosenttiosuudesta kyseisessä seoksessa. Samoin seosten pakkausmerkinnöissä saa kuvin tai graafisin kuvioin mainita tuotteen sisältävän oliiviöljyä vain, jos oliiviöljyn osuus on yli 50 prosenttia.
- 12 Jos tuote sisältää oliivin puristemassaöljyä, samoja säännöksiä sovelletaan soveltuvien osin korvaamalla ilmaisu ”oliiviöljy” ilmaisulla ”oliivin puristemassaöljy”.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

- 13 Kantajat ovat nostaneet nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 2.8.2002 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 14 Kantajista toinen on öljynpuristaja, joka on oliivien jauhamista ja öljyn myyntiä harjoittavan maatalousyrityksen omistaja ja joka esiintyy oliiviöljyn tuottajana, kuluttajana ja Associazione Italiana Frantoiani Olearin puheenjohtajana (italialainen öljynpuristajien yhdistys, jäljempänä AIFO), ja toinen on AIFO.

- 15 Kantajat korostavat pääasiallisesti, että riidanalainen asetus on lainvastainen EY 230 artiklassa tarkoitetun harkintavallan väärinkäytön ja EY 235 artiklan rikkomisen takia, koska asetuksella ei mahdollisteta ilmoitetun tavoitteen toteuttamista eli vapaan kilpailun turvaamista elintarvikeöljyjen sisämarkkinoilla ja kuluttajien suojaamista. Asetuksella suositaan alan suurten yritysten määräävän aseman säilymistä ja jopa vahvistumista, ja siinä ei anneta kuluttajille mitään takeita tuotteen alkuperästä ja laadusta.
- 16 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 30.10.2002 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaisen oikeudenkäyntiväitteen. Kantajat esittivät tätä väitettä koskevat huomautuksensa 4.12.2002.
- 17 Kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa asetuksen N:o 1019/2002

— toissijaisesti kumoaa tämän saman asetuksen 2, 3, 4, 5 ja 6 artiklan.

- 18 Komissio vaatii oikeudenkäyntiväitteessään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut tässä oikeusasteessa.

Oikeudellinen arviointi

- 19 Työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi asianosaisen hakemuksesta ratkaista tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan väitteen käsittelemättä itse pääasiaa. Saman artiklan 3 kohdan mukaan hakemuksen jatkokäsittely on suullinen, jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toisin päättä. Esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo saaneensa riittävästi tietoja esitettyjen asiakirjojen perusteella siten, että hakemus voidaan ratkaista ilman suullisen käsittelyn aloittamista.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

- 20 Komissio väittää, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska riidanalainen asetus ei koske kantajia erikseen.
- 21 Kantajat väittävät, että ne ovat riidanalaisen asetuksen ”suoria, välittömiä ja erityisiä adressaatteja”. Koska asetuksella tähdätään kuluttajien suojeluun ja säädetään oliiviöljyn kaupan pitämisestä, sillä vaikutetaan erityisellä ja suoralla tavalla sekä Gonnellin tilanteeseen loppukuluttajana ja öljymylyn omistajana että AIFOn tilanteeseen, ja nämä ovat mainitun asetuksen varsinaisia adressaatteja.

- 22 Lisäksi asetus N:o 1019/2002 on päätösluonteinen toimi, jolla rajoitetaan kantajien oikeuksia ja luodaan niille velvollisuuksia.
- 23 Kantajat väittävät, että niillä on asiavaltuus, koska riidanalainen asetus koskee niitä suoraan ja erikseen oikeuskäytännössä tarkoitettulla tavalla (asia C-358/89, *Extramet Industrie v. neuvosto*, tuomio 16.5.1991, Kok. 1991, s. I-2501, 13 kohta; asia C-309/89, *Codorniu v. neuvosto*, tuomio 18.5.1994, Kok. 1994, s. I-1853, Kok. Ep. XV, s. I-177 ja asia T-177/01, *Jégo-Quéré v. komissio*, tuomio 3.5.2002, Kok. 2002, s. II-2365).
- 24 Kantajat korostavat tältä osin, että kyseessä olevalla asetuksella suositaan kohtuuttomasti ja liiallisesti suuria tiloja pienten tuottajien kustannuksella.
- 25 Ne vetoavat lisäksi siihen, että asetuksella asetetaan niille velvollisuuksia ja rajoitetaan niiden oikeuksia.
- ⋮
- 26 Kantajat korostavat vielä, että vaadittu kumoaminen voi olla niille hyödyllinen (asia C-174/99 P, *parlamentti v. Richard*, tuomio 13.7.2000, Kok. 2000, s. I-6189, 33 kohta) pienten ja keskisuurten öljyn tuottajien toimintaan vaikuttavien kohtuuttomien tuotannon esteiden sekä kuluttajille tuotteiden pakkausmerkintöjen kuluttajille antamien riittämättömien takeiden poistamisen ansiosta.
- 27 Lopuksi kantajat korostavat oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan pääasiallisesti, että jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jättää niiden kanteen tutkimatta, niillä ei ole mitään mahdollisuutta muutoksenhakuun.

Kyseessä on jokaiselle yksilölle — jonka oikeudet ja vapaudet, kantajat korostavat, taataan Euroopan unionin oikeudessa — tunnustetun tehokkaan muutoksenhakuoikeuden loukkaaminen. Tehokas muutoksenhakuoikeus tunnustetaan Euroopan perusoikeuskirjan 6 ja 13 artiklassa, ja se kuuluu Euroopan unionin perustamissopimuksen 6 artiklassa tarkoitettuihin jäsenvaltioille yhteisiin periaatteisiin ja on sittemmin toistettu Nizzassa 7 päivänä joulukuuta 2000 julistetun Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa. Kantajat vetoavat tältä osin edellä 23 kohdassa mainitussa asiassa Jégo-Quéré vastaan komissio annettuun tuomioon, jossa esitetään muutoksenhakuoikeutta koskeva laaja tulkinta, ja ne korostavat, ettei kansallinen tuomioistuin voi kumota yhteisön säädöksiä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 28 EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaan ”luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi — — nostaa kanteen hänelle osoitetusta päätöksestä tai päätöksestä, joka siitä huolimatta, että se on annettu asetuksena tai toiselle henkilölle osoitettuna päätöksenä, koskee ensin mainittua henkilöä suoraan ja erikseen”.
- 29 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetuksen ja päätöksen erotteluperusteena on se, onko kyseessä yleisesti sovellettava toimi, ja toimi taas on yleisesti sovellettava, jos sitä sovelletaan objektiivisesti määriteltyihin tilanteisiin ja jos sen oikeusvaikutukset kohdistuvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin (asia C-41/99 P, *Sadam Zuccherifici ym. v. neuvosto*, tuomio 31.5.2001, Kok. 2001, s. I-4239, 24 kohta; asia T-114/99, *CSR Pampryl v. komissio*, määräys 9.11.1999, Kok. 1999, s. II-3331, 41 kohta; asia T-45/02, *DOW AgroSciences v. parlamentti ja neuvosto*, määräys 6.5.2003, Kok. 2003, s. II-1973, 31 kohta ja asia T-264/03 R, *Schmoldt ym. v. komissio*, määräys 28.11.2003, Kok. 2003, s. II-5089, 59 kohta).

- 30 Käsiteltävänä olevassa asiassa ei voida kiistää sitä, että riidanalainen asetus on luonteeltaan normatiivinen toimi. Siihen sisältyvät säännöt ja erityisesti pakkauksiin, pakkausmerkintöihin ja nimityksiin liittyvät vaatimukset oliiviöljyn vähittäiskaupassa tapahtuvaa kaupan pitämistä varten on nimittäin esitetty yleisesti ja abstraktisti, ja niiden tarkoituksena on erityisten vaatimusten vahvistaminen tiettyjen oliiviöljyn ja oliivin puristemassaöljyn luokkien vähittäiskaupan tasolla tapahtuvaa kaupan pitämistä varten. Koska nämä säännökset soveltuvat erotuksetta kaikkiin öljyjen tuotannon ja kaupan pitämisen aloilla toimiviin yrityksiin ja koska niiden tarkoituksena on kaikkien kuluttajien etujen suojaaminen, asetus on selvästi yleisesti sovellettava lainsäädäntötoimi, jota sovelletaan objektiivisesti määriteltyihin tilanteisiin. Kyseinen toimi, jonka tarkoituksena on kohdistaa oikeusvaikutuksia yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin, on säädös suppeassa merkityksessä.
- 31 Se, että riidanalainen toimi on luonteeltaan lainsäädäntötoimi eikä EY 249 artiklassa tarkoitettu päätös, ei kuitenkaan sellaisenaan riitä sulkemaan pois sitä mahdollisuutta, että kantajalla olisi oikeus nostaa sitä vastaan kumoamiskanne (edellä 23 kohdassa mainittu asia Codorniu v. neuvosto, tuomion 19 kohta; asia C-451/98, Antillean Rice Mills v. neuvosto, tuomio 22.11.2001, Kok. 2001, s. I-8949, 49 kohta; asia T-223/01, Japan Tobacco ja JT International v. parlamentti ja neuvosto, määräys 10.9.2002, Kok. 2002, s. II-3259, 29 kohta ja asia T-167/02, Établissements Toulorge v. parlamentti ja neuvosto, määräys 21.3.2003, Kok. 2003, s. II-1111, 26 kohta).
- 32 Tietyissä olosuhteissa jopa sellainen lainsäädäntötoimi, jota sovelletaan suurimpaan osaan niistä taloudellisista toimijoista, joita asia koskee, voi nimittäin koskea niistä joitakin suoraan ja erikseen (edellä 23 kohdassa mainittu asia Extramet Industrie v. neuvosto, tuomion 13 kohta; edellä 23 kohdassa mainittu asia Codorniu v. neuvosto, tuomion 19 kohta sekä edellä 31 kohdassa mainittu asia Japan Tobacco ja JT International v. parlamentti ja neuvosto, määräyksen 29 kohta).
- 33 Näin ollen on tarkistettava, voidaanko käsiteltävänä olevassa asiassa asiakirjaineiston perusteella katsoa, että kyseessä oleva asetus koskee kantajia niille tunnusomaisten erityspiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat mainitun asetuksen kannalta kaikista muista.

- 34 On ensinnäkin tutkittava, voidaanko kantaja Gonnellin tuottajana ja oliiviöljyn kuluttajana nostama kanne ottaa tutkittavaksi.
- 35 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi kuitenkin väittää riidanalaisen toimen koskevan itseään erikseen ainoastaan, jos kyseisellä toimella vaikutetaan kyseiseen henkilöön tälle tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella kyseinen henkilö erottuu kaikista muista ja jonka vuoksi mainittu henkilö voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin henkilö, jolle päätös on osoitettu (asia C-258/02 P, Bactria v. komissio, määräys 12.12.2003, Kok. 2003, s. I-15105, 34 kohta ja edellä 31 kohdassa mainittu asia Antillean Rice Mills v. neuvosto, tuomion 49 kohta).
- 36 Yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores vastaan neuvosto, 25.7.2002 antamassaan tuomiossa (Kok. 2002, s. I-6677, 37 kohta), että jollei luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö täytä tätä edellytystä, hänellä ei missään tapauksessa ole asiavaltuutta nostaa kumoamiskannetta asetuksesta (ks. tältä osin myös asia C-87/95 P, CNPAAP v. neuvosto, määräys 24.4.1996, Kok. 1996, s. I-2003, 38 kohta).
- 37 Käsiteltävässä asiassa riidanalaisen asetukseen sisältyvät säännöt on esitetty yleisesti, ne soveltuvat objektiivisesti määriteltyihin tilanteisiin ja niiden oikeusvaikutukset kohdistuvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin.
- 38 Riidanalainen asetus koskee kantaja Gonnellia ainoastaan tämän objektiivisessa ominaisuudessa oliiviöljyn tuottajana tai kuluttajana samalla tavoin kuin mitä tahansa muuta kuluttajaa tai kyseisellä alalla toimintaa harjoittavaa taloudellista toimijaa. Se, että asetus vaikuttaa yksityisen oikeudellisen tilanteeseen, ei riitä

erottamaan häntä kaikista muista (asia T-178/01, Di Leonardo v. komissio, määräys 25.9.2002, 51 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

- 39 Tätä johtopäätöstä eivät heikennä kantaja Gonnellin perustelut niiden oikeuksien väitetystä erityisestä luonteesta, joita hän katsoo itsellään olevan ja jotka riidanalaisella asetuksella häneltä viedään.
- 40 Tältä osin on todettava, että riidanalaisesta asetusta, jonka 2 artiklassa säädetään myllyssä tuotetun pakkaamattoman oliiviöljyn kaupanpitokiellosta ja asetetaan pakkaamista, sulkemista ja pakkausmerkintöjä koskevia vaatimuksia, sovelletaan erotuksetta kaikkiin öljyn tuotanto- ja myyntiketjussa toimiviin yrityksiin, olivatpa kyseessä pienet tai suuret öljyntuottajat. Kantaja väittää näin ollen virheellisesti, että riidanalainen asetus aiheuttaa rasitteita ainoastaan pienille tuottajille.
- 41 Riidanalaisesta asetuksesta ei myöskään käy millään tavalla ilmi, että sillä loukattaisiin kuluttajien etuja aiheuttamalla sekaannusta öljyluokkien määrittelyssä, koska sen tarkoituksena on päinvastoin — riidanalaisen asetuksen kolmannelta perustelukappaleesta ilmenevällä tavalla — antaa kuluttajille tietoa heille tarjotun oliiviöljyn tyyppistä ja suojella heitä kokonaisuutena samalla tavoin.
- 42 Kyseinen seikka ei näin ollen ole sellainen, että se yksilöisi Gonnellin verrattuna muihin taloudellisiin toimijoihin, joihin riidanalaisesta asetusta sovelletaan ja joiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin vaikutetaan samalla tavalla.

- 43 Tätä johtopäätöstä ei voida kumota myöskään kantajan perusteluilla, joiden mukaan asetuksen säännöksillä on suora vaikutus hänen tilanteeseensa erityisesti siksi, että ”niillä tehdään alkuperämerkintöjen tekeminen (4 artikla) ja sekoitettujen öljyjen prosenttiosuuden (6 artikla) ilmoittaminen vapaaehtoiseksi ja sallitaan sellaisten laatumääritelmien ilmoittaminen etiketeissä, jotka eivät ole laadun kannalta ratkaisevia (5 artikla)”, koska tällaiset seikat kuuluvat kanteen pääasian tutkintaan eikä niillä ole mitään vaikutusta kantajan yksilöintiä koskevan ratkaisun kannalta.
- 44 Vaikka oletettaisiin, että nämä seikat osoittautuisivatkin aineellisesti oikeiksi, olisi siitä joka tapauksessa pääteltävä, että asetuksella loukataan Gonnellia kuluttajana samalla tavoin kuin ketä tahansa muuta kuluttajaa. Kantaja ei nimittäin ole esittänyt näyttöä olosuhteista, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että aiheutuneeksi väitetty vahinko olisi luonteeltaan sellaista, että se yksilöisi hänet verrattuna kaikkiin muihin kuluttajiin, joita riidanalainen asetus koskee samalla tavoin kuin häntä.
- 45 Mitä tulee kantaja Gonnellin väitteeseen, jonka mukaan riidanalaisella asetuksella suositetaan kohtuuttomasti ja liiallisesti suuria tiloja pienten tuottajien kustannuksella, riittää sen toteaminen, ettei kyseinen seikka voisi missään tapauksessa yksinään yksilöidä kantajia edellä mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettulla tavalla. Se, että toimi vaikuttaa taloudellisesti enemmän tiettyihin toimijoihin kuin heidän kilpailijoihinsa, ei nimittäin riitä siihen, että voitaisiin katsoa, että asetus koskee niitä erikseen (asia T-11/99, Van Parys ym. v. komissio, määräys 15.9.1999, Kok. 1999, s. II-2653, 50 ja 51 kohta). Vaikka kantajan väite, jonka mukaan asetuksessa säädetty toimenpiteet voivat aiheuttaa hänelle merkittäviä taloudellisia seurauksia, osoittautuisi perustelluksi, on kuitenkin totta, että siitä aiheutuu samanlaisia seurauksia muille pienille oliiviöljyn tuottajille (ks. vastaavasti asia C-142/00 P, komissio v. Nederlandse Antillen, tuomio 10.4.2003, Kok. 2003, s. I-3483, 77 kohta).

- 46 Lopuksi on todettava, että seikalla, johon kantaja Gonnelli on vedonnut ja jonka mukaan kanteeseen annettavasta ratkaisusta voi olla hänelle hyötyä sen poistaessa pieniin ja keskisuuriin tuottajiin vaikuttavat kohtuuttomat tuotannon esteet ja tietyt kuluttajien suojelua koskevat puutteet, ei ole mitään yhteyttä sen kysymyksen kanssa, koskeeko riidanalainen toimi kantajia erikseen, vaan sillä on merkitystä ainoastaan ratkaistaessa sitä, onko kumoamiskanteen nostamista koskeva kantajan oikeussuojan tarve syntynyt ja edelleen olemassa (asia T-138/89, NBV ja NVB v. komissio, tuomio 17.9.1992, Kok. 1992, s. II-2181).
- 47 Tästä seuraa, ettei kantaja Gonnelli ole sellaisessa tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella hän erottuu kaikista muista taloudellisista toimijoista tai kaikista muista kuluttajista, ja ettei riidanalainen toimi koske häntä erikseen.
- 48 Mitä tulee toiseksi AIFOn nostaman kanteen tutkittavaksi ottamiseen, on huomattava, että jonkin henkilöryhmän yhteisiä etuja edistämään perustettua yhdistystä nimittäin ei voi koskea erikseen sellainen toimi, joka vaikuttaa tämän henkilöryhmän yleisiin etuihin, jos tämä toimi ei koske tähän henkilöryhmään kuuluvia erikseen (edellä 29 kohdassa mainittu asia Schmoldt ym. v. komissio, määräyksen 84 kohta). Koska asetus ei koske Gonnellia eikä ketään muutamaankin yhdistyksen tuottajajäsentä erikseen, ei yhdistys, jonka jäseniä he ovat, voi näin ollen olla tässä asemassa. Lisäksi on todettava, ettei kantaja ole esittänyt mitään sellaisia seikkoja, jotka voisivat osoittaa asetuksen koskevan sitä erikseen.
- 49 Vaikka on totta, että erityisillä seikoilla, joihin kuuluu esimerkiksi yhdistyksen asema menettelyssä, joka johtaa EY 230 artiklassa tarkoitetun säädöksen antamiseen, voidaan perustella sellaisen yhdistyksen nostaman kanteen tutkittavaksi ottaminen, jonka jäseniä riidanalainen säädös ei koske erikseen, erityisesti, kun tämä säädös on vaikuttanut sen asemaan neuvottelijana (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat 67/85, 68/85 ja 70/85, Van der Kooy v. komissio, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 219, Kok. Ep. IX, s. 307, 21–24 kohta; asia C-313/90,

CIRFS ym. v. komissio, tuomio 24.3.1993, Kok. 1993, s. I-1125, Kok. Ep. XIV, s. I-95, 28–30 kohta ja edellä 29 kohdassa mainittu asia Schmoldt ym. v. komissio, määräyksen 88 kohta), asiakirja-aineistosta ei myöskään käy ilmi eikä kantaja ole muutoin väittänyt, että tästä olisi kysymys nyt käsiteltävänä olevassa asiassa.

50 Tästä seuraa, ettei asetuksen voida katsoa koskevan kantajia erikseen yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

51 On kuitenkin tutkittava, onko tämä johtopäätös kantajien esittämällä tavalla asetettava kyseenalaiseksi tehokkaan oikeussuojan vaatimuksen johdosta.

52 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa tältä osin, että kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä 36 kohdassa mainitussa asiassa *Pequeños Agricultores* vastaan neuvosto antamassaan tuomiossa (44 kohta), EY:n perustamissopimuksen 230 ja 241 artiklalla sekä 234 artiklalla on luotu täysin kattava oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmä, jonka tarkoituksena on antaa toimielinten toimiin kohdistuva laillisuusvalvonta yhteisöjen tuomioistuinten tehtäväksi (ks. vastaavasti asia 294/83, *Les Verts v. parlamentti*, tuomio 23.4.1986, Kok. 1986, s. 1339, Kok. Ep. VIII, s. 551, 23 kohta). Tässä järjestelmässä luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka eivät perustamissopimuksen 230 artiklan neljännessä kohdassa mainittujen tutkittavaksi ottamisen edellytysten vuoksi voi suoraan riitauttaa yleisesti sovellettavia yhteisön toimia, voivat tilanteen mukaan vedota tällaisten toimien pätemättömyyteen joko välillisesti perustamissopimuksen 241 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimissa tai kansallisissa tuomioistuimissa, jotka eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että kyseiset toimet ovat pätemättömiä (ks. asia 314/85, *Foto-Frost*, tuomio 22.10.1987, Kok. 1987, s. 4199, Kok. Ep. IX, s. 235, 20 kohta), ja vaatia viimeksi mainittuja esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle tältä osin ennakkoratkaisukysymyksen.

- 53 Sen lisäksi, että jäsenvaltioiden on luotava oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmä, jolla voidaan taata oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan, yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, ettei sellaista EY 230 artiklassa vahvistettujen tutkittavaksi ottamista koskevien sääntöjen tulkintaa voida hyväksyä, jonka mukaan kumoamiskanne on otettava tutkittavaksi, mikäli yhteisöjen tuomioistuinten suorittaman kansallisten menettelysääntöjen konkreettisen tarkastelun pohjalta on osoitettu, että näiden menettelysääntöjen mukaan yksityinen oikeussubjekti ei voi nostaa kannetta, jolla se voisi riitauttaa riidanalaisen yhteisön toimen pätevyyden. Yhteisöjen tuomioistuimissa ei voida nostaa kumoamiskannetta siinäkään tapauksessa, että tällaisen tuomioistuimen suorittaman kansallisten menettelysääntöjen konkreettisen tarkastelun pohjalta voidaan osoittaa, että näiden menettelysääntöjen mukaan yksityinen oikeussubjekti ei voi nostaa kannetta, jolla se voisi riitauttaa riidanalaisen yhteisön toimen pätevyyden (edellä 35 kohdassa mainittu asia *Bactria v. komissio*, määräyksen 58 kohta). Tällaisessa järjestelmässä edellyttäisiin kussakin konkreettisessa tilanteessa, että yhteisöjen tuomioistuimet tutkivat ja tulkitsevat kansallisia menettelysääntöjä, mikä ylittäisi niiden toimivallan yhteisön toimien laillisuusvalvonnan alalla (edellä 36 kohdassa mainittu asia *Pequeños Agricultores v. neuvosto*, tuomion 43 kohta).
- 54 Lopuksi yhteisöjen tuomioistuin on EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaisen, jonka mukaan toinen on koskettava henkilöä erikseen, edellytyksen osalta joka tapauksessa selvästi vahvistanut (edellä 36 kohdassa mainittu asia *Pequeños Agricultores v. neuvosto*), että vaikka tätä viimeksi mainittua edellytystä onkin tulkittava tehokasta oikeussuojaa koskevan periaatteen valossa (ks. vastaavasti asia 222/84, *Johnston*, tuomio 15.5.1986, Kok. 1986, s. 1651, Kok. Ep. VIII, s. 621) ottaen huomioon eri tekijät, joiden perusteella kantaja voidaan yksilöidä, tällaisen tulkinnan perusteella kyseistä edellytystä, josta määrätään nimenomaisesti perustamissopimuksessa, ei voida poistaa ilman, että ylitettäisiin yhteisöjen tuomioistuimille perustamissopimuksella myönnetty toimivalta.
- 55 Toisaalta — vaikka on mahdollista harkita sellaista yleisesti sovellettavien yhteisön toimien laillisuusvalvontajärjestelmää, joka olisi erilainen kuin alkuperäisellä perustamissopimuksella luotu järjestelmä, jonka periaatteita ei ole milloinkaan muutettu — jäsenvaltioiden asiana on niin halutessaan muuttaa tällä hetkellä voimassa olevaa järjestelmää EU 48 artiklan mukaisesti.

- 56 Kantajat eivät näin ollen voi vedota siihen, että jos kumoamiskanne jätetään tutkimatta, niiltä viedään kaikki mahdollisuudet nostaa kanne tuomioistuimessa oikeuksiensa puolustamista varten, mikä on seikka, josta ne eivät sitä paitsi ole esittäneet näyttöä.
- 57 Kantajat eivät voi oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan myöskään väittää, että Italian perustuslakituomioistuin voi tämän väitetyn oikeussuojan puutteen korjaamiseksi jättää soveltamatta kansalliseen perustuslakiin sisältyvien perusoikeuksien vastaisia yhteisön säädöksiä, koska yhteisön oikeus on vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ensisijainen kansalliseen oikeuteen nähden (asia 6/64, Costa, tuomio 15.7.1964, Kok. 1964, s. 1141, Kok. Ep. I, s. 211).
- 58 Tehokkaan oikeussuojan vaatimuksella ei näin ollen voida kyseenalaistaa johtopäätöstä, jonka mukaan kanne on jätettävä tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat siitä syystä, ettei riidanalainen toimi koske kantajia erikseen.

Oikeudenkäyntikulut

- 59 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

- 1) **Kanne jätetään tutkimatta.**
- 2) **Kantajat vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja ne veloitetaan korvaamaan vastaajan oikeudenkäyntikulut.**

Annettiin Luxemburgissa 2 päivänä huhtikuuta 2004.

H. Jung

kirjaaja

J. Azizi

jaoston puheenjohtaja